

Pressemeddelelse 22. juni 2009:

Asketræet visner og dør

Danmarks skove hærges lige nu af askesyge. Asketræet har i årtusinder præget dansk natur og spiller en væsentlig rolle i nordisk mytologi. Nu er det truet af udryddelse.

Alle unge træer ramt

En landsdækkende screening af foreløbigt 27 skove plantet i perioden fra 1991 til 1998 viser, at samtlige asketræer i skovrejsningerne enten er angrebet af "Asketoptørre" eller er døde.

Forstkandidat Jørgen Nimb Lassen fra Landskabsværkstedet beretter: *"Situationen er specielt alvorlig, hvor asketræet er plantet uden indblanding af andre træsorter. Her kan op til 90 % af træerne være helt døde. I blandede bevoksninger er procenten af døde træer generelt lavere, men praktisk taget alle asketræer er ramt af sygdommen."*

Sygdommen kan spores tilbage til 1996, hvor tilbagegangen af ask har været et udbredt problem for skovsundheden i Polen og Litauen. I Danmark har "Asketoptørre" været kendt siden 2003, men uden så voldsomme konsekvenser som set i udlandet. Screeningen foretaget af Landskabsværkstedet efter dette års løvspring peger på, at sygdommens udbredelse er accelereret.

Alvorlige konsekvenser

Asketræer er en meget vigtig, hjemmehørende træart, der både har stor økonomisk, æstetisk, økologisk og kulturel betydning. I skovene alene udgør asketræer ca. 20.000 hektar. Asketræer findes foruden i skovene også ved gårdspladser, i haver og parker, på torve og pladser samt langs vejene. I den nordiske mytologi var det asketræet "Yggdrasil", der opretholdt orden og balance i menneskenes og gudernes verden, men når Ragnarok kom, ville træet skælve og splintres.

Svampen (*Chalara fraxinea*) får asketræet til at visne fra toppen og efterhånden breder den sig til hele træet. Ifølge Skov & Landskab har svampen været kendt i over 100 år som en uskadelig nedbryder af bladstilke på ask. Hvorfor svampen pludselig har ændret opførsel og er blevet aggressiv, ved man ikke, men måske skyldes det et varmere klima.

Syge træer kan udgøre en risiko

Foruden store økonomiske tab kan de syge træer også udgøre en fare for mennesker i form af nedstyrtende grene. Sikkerhedsrisikoen ved nyplantede asketræer er dog minimal. Her vil træerne sandsynligvis dø længe inden de bliver store nok til at gøre skade. Derimod bør man holde skarpt øje med de større træer:

**LANDSKABS
VÆRKSTEDET**

For: Landskabsværkstedet
C/O B19
Vester Fælledvej 15
1750 København V
T: +45 46931452

www.landskab.nu
info@landskab.nu

Dato: 22. juni 2009
Sag: PM

Foreningen
Landskabsværkstedet,
CVR-nr. 21 65 35 00

”I bymiljøer, haver, parker og ”ældre” skove, hvor folk færdes, bør man holde et vågent øje med de gamle asketræer. Dem omfatter vores screening ikke. Men på vores tur rundt i landet har vi observeret mange syge, ældre asketræer, som formentlig også er blevet hårdt ramt af Asketoptørre,” udtaler Jørgen Nimb Lassen, Landskabsværkstedet.

Pt. ingen behandlingsmetoder

Der findes i dag ikke en behandlingsmetode, der kan kurere det svampeangreb, som menes at forårsage sygdommen. Man kender heller ingen metoder, der kan hindre sygdommen i at sprede sig. Men muligvis findes der enkelte asketræer, som er immune overfor sygdommen. Disse kan i heldigste fald have nogle genetiske egenskaber, som gør dem modstandsdygtige overfor svampen. Men det er endnu uvist, om de ’immune’ asketræer også på længere sigt vil kunne modstå sygdommen.

Jørgen Nimb Lassen siger: *”Situationens alvor minder desværre om elmesygen, som stort set har taget livet af alle landets elmetræer. Når sygdommen ser ud til at være så udbredt, som vores dugfriske screening af de nye skove viser, bør man afholde sig fra at plante flere nye asketræer, i al fald indtil problemet er helt afdækket. Det bør ikke mindst gælde, når der er offentlige midler involveret i plantningen.”*

Fakta om skovundersøgelsen:

Landskabsværkstedets screening er et led i en større evaluering af, hvad samfundet får ud af de nye skove, der er plantet efter, at Folketinget i 1989 formulerede en målsætning om at fordoble skovarealet i Danmark over de næste 80-100 år. Landskabsværkstedet har foreløbigt fået midler til denne evaluering fra Friluftsrådets Tips- og Lottomidler, hvor der især fokuseres på de rekreative værdier af den økonomiske satsning på plantning af statskov og tilskud til privat skovrejsning.

Screeningen omfatter i alt 36 skove plantet i perioden fra 1991 til 1998. Heraf er 12 statsligt plantede skove, mens resten (24) er private skovrejsninger. Skovene ligger geografisk fordelt over hele Danmark (dog ikke Bornholm). I 20 ud af de foreløbigt 27 analyserede skove har der været plantet ask. Askearealet udgør ca. 8 % af disse skove.

Flere oplysninger fås hos: Forstkandidat Jørgen Nimb Lassen
Landskabsværkstedet, tel.: +45 3070 7518, e-mail: jnl@landskab.nu

- Læs mere om Landskabsværkstedet på: www.landskab.nu
- Se fotos og regionale eksempler på:
www.landskabsvaerkstedet.dk/askesyge_kort.html
- Læs mere om asketoptørre på Skov & Landskabs hjemmeside: <http://www.sl.life.ku.dk/Forskning/FagdatacenterSkov/SkovSundhed/Skader/Asketoptoerre.aspx>
- Få mere at vide om asketræer på: www.skovognatur.dk